

Силабус навчальної дисципліни

«Бюджетна децентралізація»

Ступінь вищої освіти – *магістр*

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські заняття

Назва курсу	Бюджетна децентралізація
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=3936

Коротка анотація до курсу:

Дисципліна «Бюджетна децентралізація» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системи знань, які необхідні для глибокого розуміння процесів управління фінансовими ресурсами об'єднаних територіальних громад в умовах реформи бюджетної децентралізації. Завданнями навчальної дисципліни є: розуміти сутність поняття «бюджетна децентралізація» та необхідності її впровадження; знати основні засади об'єднання територіальних громад в умовах бюджетної децентралізації; розуміти особливості реалізації фінансової політики об'єднаних територіальних громад в умовах бюджетної децентралізації; аналізувати джерела формування доходів і видатків бюджетів територіальних громад в умовах бюджетної децентралізації; розуміти методику розрахунку фінансової спроможності об'єднаної територіальної громади; вміти застосовувати інструменти забезпечення стабільного функціонування об'єднаних територіальних громад в умовах бюджетної децентралізації.

Схема дисципліни

№ з/п	Тема
Тема 1	Поняття та сутність децентралізації
Тема 2	Сутність і призначення місцевого самоврядування: європейська доктрина та Україна
Тема 3	Бюджетна децентралізація та її вплив на фінансове забезпечення територіальних громад
Тема 4	Бюджетний процес на місцевому рівні в умовах бюджетної децентралізації
Тема 5	Формування та функціонування об'єднаних територіальних громад в умовах бюджетної децентралізації
Тема 6	Фінанси об'єднаних територіальних громад в умовах бюджетної децентралізації
Тема 7	Фінансові ресурси об'єднаних територіальних громад в умовах бюджетної децентралізації
Тема 8	Фінансова спроможність об'єднаних територіальних громад в умовах бюджетної децентралізації
Тема 9	Бюджет орієнтований на результат

Формат курсу: Змішаний

Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Результати навчання:

Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.

Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
Семінарські заняття	24
Індивідуально-консультативна робота	2
Самостійна робота	88

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – Moodle

Неформальна освіта *не передбачена*

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 1 бал). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ / Факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Рекомендована література

Основна:

1. Білоус-Осінь Т. І. Децентралізація публічної влади : навчально-методичний посібник. / Т. І. Білоус-Осінь. 2021. 50 с.
2. Бюджетна та податкова децентралізація в Україні: проблеми та перспективи: науково-практичн. круглий стіл, 1 квітня 2020 р. м. Львів [матеріали]; за ред. Сич О.А.: Львів: ЛНУ, 2020. 151с.
3. Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні : наук. доп./ [Шевченко О. В., Романова В. В., Жаліло Я. А. та ін.] ; за наук. ред. д-ра екон. наук Я. А. Жаліла. Київ : НІСД, 2020. 153 с.
4. Мартиненко В.В. Фіскальна політика України в умовах фінансової децентралізації: теорія, методологія, практика: монографія. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 390 с.
5. Посібник з децентралізації у схемах. Друге видання / Під редакцією Н.Ю. Кузьмичової Запоріжжя, серпень 2017. 96 с.

Допоміжна:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&find=1&typ=21>
2. Гордей О.Д. Державні цільові фонди : навчальн. посіб. / О.Д. Гордей, В.П. Биховченко, А.М. Ковальчук. 2-ге вид., онов. та доп. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 350 с.
3. Мартиненко В. В. Проблеми кількісної оцінки рівня фінансової децентралізації. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. № 3(71) Ч2. С. 155–169.
4. Мартиненко В. В. Прогнозний підхід до формування податкових надходжень місцевих бюджетів України в умовах децентралізації. *Ефективна економіка*. 2019. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7269>
5. Мартиненко В. В. Специфіка управління власними доходами місцевих бюджетів в умовах фінансової децентралізації. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2019. № 3. С. 51–61.
6. Мартиненко В. В. Управління бюджетним дефіцитом при модернізації фіскальної політики в умовах фінансової децентралізації. *Фінансові послуги*. 2019. № 2–3. С. 34–37. (0,55 умов. друк. арк.)
7. Мартиненко В. В. Фіскальна політика та міжбюджетні відносини в умовах фінансової децентралізації. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 2(18) С. 227–235.
8. Мартиненко В. В. Шляхи покриття видатків місцевих бюджетів власними доходами при модернізації фіскальної політики. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2019. № 14(42). С. 90–96.
9. Мартиненко В.В. Реформа бюджетної децентралізації: досвід республіки Польща та реалії реалізації в Україні. *Економіка та держава*. 2022. № 7. С. 11-15. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/economy/article/view/171/171>
10. Мартиненко В. В., Мискін Ю.І. Зміцнення бюджетної безпеки України в умовах децентралізації. *Митна безпека*. 2021. № 5. С10–22
11. Податковий кодекс України : від 02.12.2010 р. №2755-VI (зі змінами та доповненнями). URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17_33.
12. Про відкритість використання публічних коштів: Закон України від 11.02.2015 р. № 183–VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/183-19>.
13. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=280%2F97-%E2%F0>.
14. Реформа децентралізації в Україні: здобутки та перспективи : матеріали міжнар.

круглого столу до Дня місцевого самоврядування в Україні (Київ, 9 груд. 2021 р.) / за заг. ред. Л. Г. Комахи, О. М. Андреевої, В. С. Колтун. Київ : ННІ ПУДС КНУ, 2021. 259 с.

15. Ткачук А., Ткачук О., Дятленко С. Децентралізація – самоорганізація – самореалізація. Матеріали для вчителів і не тільки / А. Ткачук, О. Ткачук, С. Дятленко. К.: ТОВ “Видавництво “Юстон”, 2020. 224 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: <http://rada.gov.ua/ru>
2. Офіційний сайт Державної податкової служби України URL: <http://sfs.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Кабінету міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>